

Чувени 5. октобар 2000. године када је неприкосновени лидер Слободан Милошевић изгубио изборе, и означио почетак демократских промена у Србији, за већину грађана не значи ништа посебно. Штавише, више од 60 одсто њих сматра да је он био управо супротно - почетак пропадања Србије, да ништа ново није донео, да је све остало исто а да су “само једни заменили друге”.

Овако говоре подаци истраживања Цесида, које се бавило и петооктобарским променама, и чији се резултати у доброј мери могу повезати са све гласнијим идејама величању Милошевића, које иду дотле да појединци из државног врха Србије бране његов лик и дело, али и залажу за подизање споменика.

- Постоји немали део популације који има разумевање за државни режим из деведесетих година прошлог века. У паду је број оних који у том датуму виде почетак демократских промена, али је зато у порасту број оних са сасвим супротним осећањима. Зато је утисак да лидер СПС Ивица Дачић, а у нешто мањој мери и Александар Вулин, користе прилику да се управо тим бирачима приближе - прича извршни директор Цесида Бојан Клачар, истакавши да није за превелико чуђење што се толика бура подигла око подизања споменика Слободану Милошевићу.

Говорећи о Милошевићу лидер социјалиста Ивица Дачић се заправо обраћа оном делу бирачког тела СПС које и даље у Милошевићу види свог идола.

- Код Дачића је мотив можда још једна ствар, а то је могућа корист за почетак кампање за председничке изборе - прича Клачар.

Како је и зашто дошло до оваквог преокрета код грађана и њиховог доживљаја 5. октобра као нечега лошег? У Цесиду објашњавају да је тренутно ситуација таква да су стожери тог 5. октобра данас “разбијени и неартикулисани” и да, једноставно, немају снаге да ту идеју изнесу у јавност и одрже је “јер су изгубили поверење”.

- Свему овоме би се могла додати и последња дешавања у Хрватској где се подижу споменици терористима, велича усташтво. Са таквим ставовима, и српски политичари су помало добили “ветар у леђа” и могућност да, као и Хрватски, релативизују скорашњу историју - објашњава Кларчар.

Међу онима који сматрају да је 5. октобар почетак пропадања Србије највише је грађана који подржавају СНС и СПС. Симпатизера ове две странке је највише и међу онима који мисле да је онда и сада све остало исто, само да су се променили “главни глумци”.

- Без обзира што су до данас настале и неке друге странке, у основи се ради о истом бирачком телу, које као и раније вуку своје гласове. У суштини, радило се о традиционалнијем бирачком телу које је увек било против онога што се звао проевропски блок - објашњава Кларчар.

Симпатизери странака и њихов однос према 5. октобру

Занимљиво је да чак 44 одсто симпатизера СНС сматра да је 5. октобар означио почетак демократског преображаја, док присталице опозиције, укључујући и оне које су биле главни актери промена, не подржавају тај став. Чак свега два одсто присталица новог покрета Доста је било слаже се са оценом да је 5. октобар био почетак демократског преображаја Србије.

Такође, 42 одсто присталица СНС 5. октобар доживљава као почетак пропадања Србије. Са тиме се не слажу симпатизери опозиције. Такође се присталице СНС истичу у ставу да је после 5. октобра све остало исто, само су се променили они на власти. Ту је видљив и став присталица ДС да ипак није све исто, јер се само један одсто њих слаже са таквом тврдњом.

(Блиц)